

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 25. huhtikuuta 2018
(OR. en)

Toimielinten välinen asia:
2018/0103 (COD)

8342/18
ADD 3

COMPET 245
CHIMIE 23
ENFOPOL 186
ENV 254
MI 288
ENT 77
UD 87
CODEC 634

SAATE

Lähetäjä: Euroopan komission pääsihteerin puolesta
Jordi AYET PUIGARNAU, johtaja

Saapunut: 18. huhtikuuta 2018

Vastaanottaja: Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopan unionin neuvoston pääsihteerin

Kom:n asiak. nro: SWD(2018) 105 final

Asia: KOMISSION YKSIKÖIDEN VALMISTELUASIAKIRJA TIIVISTELMÄ
VAIKUTUSTEN ARVIOINNISTA Oheisasiakirja Ehdotukseen Euroopan
parlamentin ja neuvoston asetukseksi räjähteiden lähtöaineiden
markkinoille saattamisesta ja käytöstä, asetuksen (EY) N:o 1907/2006
liitteen XVII muuttamisesta ja räjähteiden lähtöaineiden markkinoille
saattamisesta ja käytöstä annetun asetuksen (EU) N:o 98/2013
kumoamisesta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja SWD(2018) 105 final.

Liite: SWD(2018) 105 final

Strasbourg 17.4.2018
SWD(2018) 105 final

KOMISSION YKSIKÖIDEN VALMISTELUASIAKIRJA

TIIVISTELMÄ VAIKUTUSTEN ARVIOINNISTA

Oheisasiakirja

Ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi

räjähteiden lähtöaineiden markkinoille saattamisesta ja käytöstä, asetuksen (EY) N:o 1907/2006 liitteen XVII muuttamisesta ja räjähteiden lähtöaineiden markkinoille saattamisesta ja käytöstä annetun asetuksen (EU) N:o 98/2013 kumoamisesta

{COM(2018) 209 final} - {SWD(2018) 104 final}

Tiivistelmä vaikutusten arvioinnista

Ehdotukseen asetukseksi räjähteiden lähtöaineiden markkinoille saattamisesta ja käytöstä, asetuksen (EY) N:o 1907/2006 liitteen XVII muuttamisesta ja räjähteiden lähtöaineiden markkinoille saattamisesta ja käytöstä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 98/2013 kumoamisesta liitetty vaikutustenarviointi

A. Toimenpiteen tarve

Miksi? Mihin ongelmaan puututaan? Enintään 11 riviä

Asetuksella (EU) N:o 98/2013 säännellään räjähteiden lähtöaineiden (eli kemiallisten aineiden, joita voidaan käyttää väärin kotitekoisten räjähteiden valmistukseen) markkinointia ja käyttöä. Vaikka asetuksella on vähennetty räjähteiden lähtöaineiden saatavuutta yleisön keskuudessa ja parannettu epäilyttäviä liiketoimista ilmoittamista, arvioinnin mukaan tärkeimmät tavoitteet on saavutettu vain osittain. Kaksi merkittävää ongelmaa on edelleen olemassa. Ensinnäkin räjähteiden lähtöaineita käytetään edelleen väärin kotitekoisten räjähteiden valmistukseen, mikä uhkaa EU:n kansalaisten turvallisuutta. Toiseksi talouden toimijat kohtaavat yhä tarpeettomia esteitä, jotka koskevat näiden aineiden vapaata liikkuvuutta sisämarkkinoilla. Nämä ongelmat johtuvat seuraavista tekijöistä: i) rajoitusten riittämätön taso, ii) uudet ja muuttuvat uhkat, iii) riittämätön tietoisuus toimitusketjussa, iv) nykyisten valvontatoimien tehoton soveltaminen ja täytäntöönpano, v) rajoitusten ja valvontatoimien järjestelmän hajanaisuus ja vi) asetuksen epäselvyys. Ilman EU:n toimia näiden ongelmien odotetaan pysyvän.

Mitä toimenpiteellä on tarkoitus saada aikaan? Enintään 8 riviä

Toimenpiteellä on tarkoitus estää räjähteiden lähtöaineiden väärinkäyttö ja varmistaa korkea turvallisuuden taso rajoittamalla tiettyjen räjähteiden lähtöaineiden saatavuutta edelleen, vahvistamalla valvontatoimia, mukauttamalla rajoitukset muuttuviin uhkiin, lisäämällä toimivaltaisten viranomaisten täytäntöönpanotoimia ja parantamalla tiedonkulkua toimitusketjussa. Sisämarkkinoiden toimintaa tehostetaan helpottamalla EU:n sisäistä kaupankäyntiä ja estämällä kilpailun vääristymistä sekä selkeyttämällä asetusta ja yhdenmukaistamalla sääntöjen soveltamista.

Mitä lisäarvoa saadaan toimenpiteen toteuttamisesta EU:n tasolla? Enintään 7 riviä

Ongelmat ovat luonteelta ylikansallisia, joten EU:n toimia tarvitaan. Useissa jäsenvaltioissa on tehty iskuja kotitekoisilla räjähteillä, ja uhka on edelleen suuri. Jos terroristit hankkivat lähtöaineita jäsenvaltioista, joissa rajoituksia on vähemmän tai valvonta vähäisempää, he voivat käyttää niitä iskuihin missä tahansa. Tällainen toiminta voidaan estää vain, jos jäsenvaltiot yhtenäistävät valvontajärjestelmänsä ja panevat säännöt täytäntöön yhdenmukaisesti. Talouden toimijoiden kohtaamat esteet ja epävarmuudet johtuvat rajoitusten ja valvontatoimien järjestelmien hajanaisuudesta ja asetuksen epäselvyydestä. Ongelmat voidaan ratkaista vain yhdenmukaistamalla jäsenvaltioiden lakeja ja selkeyttämällä asetuksen säännöksiä, ja tämä voidaan toteuttaa ainoastaan EU:n tasolla.

B. Ratkaisut

Mitä lainsäädännöllisiä ja muita toimenpidevaihtoehtoja on harkittu? Onko jokin vaihtoehto arvioitu parhaaksi? Miksi? Enintään 14 riviä

Seuraavia toimintavaihtoehtoja harkittiin:

- **Toimintavaihtoehto 0** (perusskenaario) – Komissio jatkaa, lähtöaineita käsittelevää pysyvää komiteaa kuullen, asetuksen soveltamisen seuranta ja helpottamista.
- **Toimintavaihtoehto 1** (muu kuin lainsäädäntötoimi) – Vahvistetaan asetuksen soveltamista muilla kuin lainsäädäntötoimilla.
- **Toimintavaihtoehto 2** (lainsäädäntötoimi: nykyisen kehyksen tarkistus) – Lisätään rajoitusten tehokkuutta ja vaikuttavuutta, viranomaisten suorittamaa valvontaa ja vaatimusten noudattamista toimitusketjussa.
- **Toimintavaihtoehto 3** (lainsäädäntötoimi: nykyisen kehyksen korvaaminen uudella) – Lisätään valvontaa toimitusketjussa.

Eri vaihtoehtojen tarkastelun ja vertailun jälkeen parhaaksi arvioitiin toimintavaihtoehto 2. Sen avulla voidaan puuttua havaittuihin ongelmiin ja tukea asetettuja yleisiä ja erityisiä tavoitteita. Ehdotetuilla toimenpiteillä lisäksi lujitettaisiin ja selkeytettäisiin nykyistä oikeudellista kehystä puuttumatta sen olennaisiin piirteisiin. Koska nykyisen asetuksen tärkeimmät tavoitteet on saavutettu ainakin osittain, sen korvaaminen kokonaan uudella

vaikuttaa tarpeettomalta.

Mitkä toimijat kannattavat mitäkin vaihtoehtoa? Enintään 7 riviä

Toimintavaihtoehto 2 on kaikkien kuultujen sidosryhmien (valmistajat, vähittäismyyjät, yleisön edustajat, viranomaiset) parhaaksi arvioima vaihtoehto. Jotkut sidosryhmät kannattivat joitakin toimenpiteitä toisia enemmän, mutta pääasiassa sidosryhmät ovat niistä samaa mieltä. Toimintavaihtoehto 2 voitaisiin yhdistää joihinkin toimintavaihtoehdon 1 mukaisiin muihin kuin lainsäädäntötoimiin. Pelkkää toimintavaihtoehtoa 1 pidetään riittämättömänä, kun taas toimintavaihtoehtoa 3 pidetään liian mittavana ja sen täytäntöönpanoa liian kalliina.

C. Parhaaksi arvioidun vaihtoehdon vaikutukset

Mitkä ovat parhaaksi arvioidun vaihtoehdon hyödyt (jos parhaaksi arvioitua vaihtoehtoa ei ole, päävaihtoehtojen hyödyt)? Enintään 12 riviä

Toimintavaihtoehto 2 täyttää aloitteen kaikki yleiset tavoitteet suurelta osin, ja sillä edistettäisiin tasapuolisesti kaikkia turvallisuuteen ja sisämarkkinoihin liittyviä erityisiä tavoitteita. Ehdotettujen toimintavaihtoehtojen sosiaaliset vaikutukset olisivat myönteisiä, etenkin kun otetaan huomioon kansanterveys sekä tutkimus- ja kehitysalan uudet työllistymismahdollisuudet, kun tarvitaan vaihtoehtoisia tuotteita ja tuotteita, jotka sisältävät rajoitettuja aineita pienempinä pitoisuuksina. Vaikka taloudellinen kokonaisvaikutus olisi kielteinen, toimintavaihtoehdolla 2 vaikutettaisiin myönteisesti kilpailuun ja luotaisiin tasapuolisemmat toimintaedellytykset valmistajille. Myönteisiä ympäristövaikutuksia ei ole odotettavissa.

Mitkä ovat parhaaksi arvioidun vaihtoehdon kustannukset (jos parhaaksi arvioitua vaihtoehtoa ei ole, päävaihtoehtojen kustannukset)? Enintään 12 riviä

Toimintavaihtoehdolla 2 olisi hieman kielteinen vaikutus talouteen. Tämä vaikuttaisi pääasiassa kuluttajiin (pienempi tuotevalikoima) ja tuottajiin (rajoitettujen tuotteiden vähentynyt kulutus ja kysyntä). Kun otetaan huomioon yleisön edustajien muodostamien markkinoiden koko, koko kemianteollisuuden liikevaihtoon ei kohdistuisi merkittävää vaikutusta. Tarkkoja ympäristövaikutuksia on vaikea arvioida, mutta mahdollisella siirtymisellä ympäristölle haitallisempiin aineisiin ja samojen tuotteiden käytön lisääntymisellä alhaisemman pitoisuuden vuoksi olisi kielteisiä vaikutuksia ympäristöön. Jos kuluttajat käyttävät tuotteita enemmän, myös niiden pakkaaminen ja kuljetus lisääntyisivät. Sosiaaliset vaikutukset näkyisivät siten, että ehdotetut toimenpiteet vaikuttaisivat kielteisesti tiettyihin räjähteiden lähtöaineiden kuluttajiin, jotka eivät ole ammattimaisia toimijoita ja jotka käyttävät näitä aineita harrastustoimintaa tai kotitaloustöitä varten. Tarkat vaikutukset riippuvat kyseisestä aineesta ja saatavilla olevista vaihtoehtoista.

Mitkä ovat vaikutukset yrityksiin, mukaan lukien pk- ja mikroyritykset? Enintään 8 riviä

Ehdotetuilla toimenpiteillä on suurempi vaikutus yrityksiin, jotka ovat erikoistuneet (erittäin väkevien) rajoitettujen räjähteiden lähtöaineiden toimittamiseen, kuin yrityksiin, joiden myyntivalikoima on laajempi ja sisältää myös vaihtoehtoisia aineita. Toimenpiteillä odotetaan olevan suurempi vaikutus pieniin ja keskisuuriin yrityksiin sekä mikroyrityksiin, joiden myyntimäärät ovat usein pienemmät ja joilla ei välttämättä ole valmiuksia laajentaa tuotevalikoimaansa. Toimenpiteitä on kuitenkin sovellettava täysimääräisesti, jotta voidaan varmistaa korkea turvallisuuden taso.

Kohdistuuko jäsenvaltioiden budjettiin ja julkishallintoon merkittäviä vaikutuksia? Enintään 4 riviä

Vaikka parhaaksi arvioitu toimintavaihto lisäisi kustannuksia ja kansallisten viranomaisten hallinnollista rasitetta, ehdotetuilla toimenpiteillä ei olisi merkittäviä vaikutuksia jäsenvaltioiden budjettiin ja julkishallintoon.

Onko toimenpiteellä muita merkittäviä vaikutuksia? Enintään 6 riviä

Toimintavaihtoehdolla 2 olisi vähäinen vaikutus perusoikeuksiin. Ehdotetuilla toimenpiteillä olisi hieman kielteinen vaikutus elinkeinovapauteen ja henkilötietojen suojaa koskevaan oikeuteen.

D. Seuranta

Milloin asiaa tarkastellaan uudelleen? Enintään 4 riviä

Komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen aloitteen tilanteen arvioimiseksi kaksi vuotta täytäntöönpanolle asetetun määräajan jälkeen. Kehyksen vaikuttavuutta, tehokkuutta, merkityksellisyyttä, johdonmukaisuutta ja EU:n lisäarvoa koskeva muodollinen arviointi toteutetaan kuusi vuotta täytäntöönpanolle asetetun määräajan jälkeen.